

Motion till riksdagen 2013/14: MJ10

av **Josef Fransson (SD)**
med anledning av prop. 2013/14:39

På väg mot en giftfri vardag – plattform för kemikaliepolitiken

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör öka möjligheterna att ställa krav på importörer när det gäller innehållet i varor som saluförs i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ge Livsmedelsverket ökade möjligheter att ställa krav på att importörer verkligen försäkras om vilka kemikalier som finns i importerade livsmedel.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att utöka användningen av ekonomiska styrmedel för att minska risken för skadliga effekter av läkemedel och hormonstörande ämnen i vatten.

Motivering

Sverigedemokraterna ifrågasätter om regeringens förslag för att nå målet ”Den sammanlagda exponeringen för kemiska ämnen via alla exponeringsvägar är inte skadlig för människor eller den biologiska mångfalden” verkligen är tillräckliga. När det gäller kemikaliekontrollen kan det ifrågasättas om vare sig försiktighetsprincipen eller ”förorenaren betalar” verkligen får det genomslag som de borde. Som regeringen påpekar finns det stora kunskapsluckor där ytterligare forskning behövs, och vi instämmer i de förslag som regeringen har lagt fram och lägger fram för att täppa till luckorna, men det finns även områden där vi är säkra på att det föreligger risk för såväl människors hälsa som den biologiska mångfalden. Det som särskilt oroar Sverigedemokraterna är att det föreligger en diskrepans mellan kraven vid användning av kemikalier i tillverkning inom EU och kraven vid försäljning av varor som innehåller kemikalier. Rimligen leder detta till att förbud mot kemikalier leder till på-

Fel! Okänt namn på

verkan på svenska företags konkurrenskraft, medan samma förbud inte får samma genomslag i minskningen av exponering. Det sker ett kemikalieläckage, om man så vill, på grund av att tillverkningen söker sig till länder med svagare kemikaliekontroll. Vi instämmer förvisso i regeringens bedömning att det är viktigt att Sverige är aktivt i EU-förhandlingar liksom internationellt, men vi anser även att det behövs en tydligare ansvarsfördelning och bättre kontroll av varorna innan de når slutanvändarna.

Det är Sverigedemokraternas uppfattning att varor med oklart kemiskt innehåll inte ska saluföras i Sverige. Importörer ska ha ett ansvar för att kunna informera om vilka kemikalier en vara innehåller. Även om ekonomiska styrmedel i form av en kemikalieskatt kan införas ställer vi oss tveksamma till om den verkligen får den effekt, utan negativa bieffekter, som är tänkt. Vi förespråkar ett starkare ansvar för importörer av varor och anser att det är olyckligt att regeringen huvudsakligen förespråkar frivilliga insatser. Man bör ha i åtanke att även de frivilliga insatserna avseende substitution huvudsakligen kommer att vidtas av företag med tillverkning inom EU, medan problemet i en ökande grad beror på en ökad import av varor tillverkade utanför EU där varorna saknar tydlig information om innehållet. Regeringen konstaterar själv att möjligheterna att kontrollera eller veta vilka ämnen som ingår i varor från länder med svag kemikaliekontroll är begränsade.

Följande situation råder i dag i Sverige: En importör, vilken förutsätts ha information om förekomsten av farliga ämnen i en vara, har i dag inget direkt att vinna på att förvissa sig om att de varor han importerar och sedermera saluför faktiskt inte innehåller några kemikalier eller farliga ämnen man inte förväntas finna i den aktuella varan. Enligt vår uppfattning är gränserna i Reachförordningens sjunde artikel och liknande artiklar för tillåtande och förutsätter i praktiken även att importören kan förväntas anta att ett specifikt ämne finns i en vara. Kemikalieinspektionen bör ges ökade möjligheter att ställa krav på importörer att verkligen försäkra sig om vilka kemikalier som finns i en vara. I praktiken vill Sverigedemokraterna att det ska finnas ett tydligt ansvar för importören att vederbörande verkligen vet att varorna är säkra. Och är vederbörande inte tillräckligt förvissad får denne skaffa sig vetskap.

Samma situation måste råda för livsmedel som material som kommer i kontakt med livsmedel med tillägget att – beroende på den ökade exponering som sker vid förtäring – Livsmedelsverket bör ges ökade möjligheter att bestämma över tillåtna tillsatser och innehåll i livsmedel. Livsmedelsverket bör i detta sammanhang, med hjälp av andra myndigheter, ägna särskild uppmärksamhet åt hormonstörande ämnen och föda ämnen för barn och unga, då det finns oroväckande tecken på att exponering för gifter och hormonstörande ämnen är särskilt farligt för unga individer. Vidare finns det anledning att anse att ämnen som i vidare mening kommer i kontakt med livsmedel, t.ex. förpackningar vid tillverkning etc. bör omfattas av samma regelverk. I slutändan är syftet att de livsmedel vi, såväl gamla som unga, förtär ska vara riskfria. Utan cocktaileffekter och ackumuleringsrisker. Således behövs det en möjlighet till kortare beslutskedjor som inte går via EU-kommissionen, en möjlighet att nationellt fatta avvikande beslut och utökade kontroller av im-

Fel! Okänt namn på

porterade livsmedel. Det system som finns i dag, med i huvudsak avsaknad av information och kontroll av innehållet i livsmedel, borde fasas ut.

Med anledning av den risk som läkemedel och andra hormonstörande ämnen utgör när de kommer ut i kretsloppet anser Sverigedemokraterna att regeringen bör utreda möjligheten att använda sig av ytterligare ekonomiska styrmedel för att dels öka andelen läkemedel som inte hamnar i kretsloppet, dels, i enlighet med principen att förorenaren betalar, bidrar till att samhällskostnader främst läggs på tillverkare, importörer och andra aktörer. Detta kan inte minst bidra till finansieringen av framtida ombyggnationer av vattenreningsverk, om- och nyläggning och relining av dricksvattenrör m.m.

Stockholm den 17 januari 2014

Josef Fransson (SD)